

Wójt Gminy Prostki

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
CZĘŚCI WSI LIPIŃSKIE MAŁE
GMINA PROSTKI**

2023

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. ANALIZY	5
1.1. Analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany planu zagospodarowania przestrzennego wsi Lipińskie Mała.	5
1.2. Analiza zgodności przewidywanych rozwiązań zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Lipińskie Małe gmina Prostki z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki.	5
1.3. Analiza porównawcza ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w stosunku do proponowanych ustaleń projektu zmiany planu.	6
1.4. Wnioski wynikające z wykonanych analiz.	9
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	10
2.1. Podstawa prawna opracowania planu	10
2.2. Akty prawne związane z tematem	10
2.3. Zawartość i główny cel opracowania planu	10
2.4. Powiązania projektu zmiany miejscowego planu oraz prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń planu z innymi opracowaniami i dokumentami:	11
2.5. Cel i zakres opracowania prognozy	13
3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	15
4. PRZEWIDYWANA METODA ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	15
5. TRANSGRANICZNE MOŻLIWE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	16
6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU	16
6.1. Charakterystyka, położenie i zagospodarowanie terenu w granicach opracowania	16
6.2. Rzeźba terenu	17
6.3. Budowa geologiczna	17
6.4. Warunki klimatyczne	17
6.5. Kopaliny	18
6.6. Gleby	18
6.7. Wody	18
6.8. Lasy	19
6.9. Zadrzewienia	19
6.10. Roślinność łąkowa	19
6.11. Zbiorowiska roślinności wodnej	20
6.12. Świat zwierzęcy	20
6.13. Walory kulturowe i krajobrazowe	20
6.14. Klimat akustyczny i promieniowanie	20
6.15. Stan sanitarny środowiska przyrodniczego	20
6.16. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	22

7.	STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ODDZIAŁYWANIEM PRZEDSIĘWZIĘCIA	22
7.1.	Stan środowiska w obszarze projektowanych przedsięwzięć	22
	Powierzchnia ziemi	22
	Wody powierzchniowe i podziemne	22
	Stan areosanitarny i klimat	22
	Środowisko akustyczne	23
7.2.	Pola elektromagnetyczne	23
7.3.	Oddziaływanie na ornitofaunę	23
7.4.	Oddziaływanie na zwierzęta	23
7.5.	Oddziaływanie na roślinność	23
7.6.	Oddziaływanie na krajobraz	24
7.7.	Formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000	24
7.8.	Zabytki	24
7.9.	Dobra materialne	24
8.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	24
9.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZY-NARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZEN-NEGO TERENU GÓRNICZEGO ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA PLANU	25
9.1.	Szczebel międzynarodowy, wspólnotowy, krajowy	25
9.2.	Z punktu widzenia opracowanego planu uwzględniono następujące cele i problemy ochrony środowiska	25
10.	PRZEWIDYWANE, POTENCJALNIE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM: ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I NEGATYWNE, DŁUGO-TERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	26
11.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTO-WANEGO PLANU, W SZCZEGÓLNO I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	28
12.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE	29
13.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	29
14.	Załącznik graficzny do Prognozy oddziaływania na środowisko.	

WSTĘP

Problematyka środowiska znajduje odzwierciedlenie w aktach prawnych różnej rangi, z których najwyższą ma ustawa zasadnicza, czyli Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Artykuł 74 Konstytucji nakłada na władze publiczne obowiązek ochrony środowiska oraz wspierania działań obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska. Gwarantuje także każdemu obywatelowi prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska.

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń planu stanowi podstawowy element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wynikający z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.), dalej POŚ i ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.), dalej OOS.

Ustawa OOS wdraża szereg obowiązków wynikających z kilku dyrektyw Parlamentu i Rady UE

Celem sporządzenia prognozy jest ocena stopnia i sposobu uwzględnienia problematyki środowiskowej w projekcie planu.

Duża różnorodność form działalności człowieka, wiążących się bezpośrednio z eksploatacją przyrody i środowiska, bądź w różnym stopniu na nie oddziałujących, sprawia, że regulacje prawne, dotyczące szeroko rozumianej problematyki ochrony środowiska i przyrody, zawarte są w dziesiątkach różnych aktów prawnych.

Wymóg opracowania prognozy wpływu na środowisko ustaleń planu powstał z chwilą podjęcia przez Radę Gminy Prostki Uchwały Nr XVI.112.2020 z dnia 5 maja 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe.

Zawartość niniejszej Prognozy odnosi się do art. 51 ust. 1 ustawy OOS i obejmuje opis rozwiązań, mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, wynikających z potencjalnej realizacji przewidzianych zmian

Zgodnie z art. 3 pkt 13 ustawy POŚ przez ochronę środowiska rozumie się „podjęcie lub zaniechanie działań, umożliwiające zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej. Ochrona ta polega w szczególności na: racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom”.

Negatywny wpływ przedsięwzięcia na elementy środowiska należy oceniać łącznie z pozytywnym wpływem takiego przedsięwzięcia na środowisko. Wynika to bezpośrednio z zasad przeprowadzania ocen i prognoz oddziaływania na środowisko, określonych w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Przepisy prawa polskiego nie przewidują żadnych indywidualnych zakazów działalności inwestycyjnej ze względu na cele ochronne obszaru Natura 2000. Ustawa o ochronie przyrody zabrania podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000. Obszary Natura 2000 nie są z założenia wyłączone z gospodarczego wykorzystania, a weryfikacja dopuszczalności realizacji przedsięwzięcia dokonuje się w ramach postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz na obszar Natura 2000.

W prognozie spełniono wymagania zawarte w pismach: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie znak: WST.411.19.2020.AMK z dnia 10.06.2020 r. oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Elku znak: ZNS.4082.20.2020.1 z dnia 29.06.2020 r. dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe, jak również wymagania Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie zawarte w piśmie znak: DDA-WPPOH.610.8.2021.KW.6. z dnia 11.07.2022r.

1. ANALIZY

1.1. Analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Lipińskie Małe, gmina Prostki

Zgodnie art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.), przed podjęciem uchwały przez Radę Gminy w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, obejmującego obszar części wsi Lipińskie Małe, Wójt Gminy dokonuje niezbędnej analizy przewidzianej ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Obszar objęty analizą posiada powierzchnię około 50 ha i jest zawarty między granicą terenów kolejowych i zachodnim brzegiem rzeki Elk, zaś południową granicę stanowią grunty leśne.

W granicach projektowanej zmiany znajdują się tereny zabudowy zagrodowej, tereny zabudowy letniskowej, grunty rolne klasy V i VI, lasy, drogi oraz sieć wodociągowa, kanalizacji sanitarnej i sieć energetyczna.

Wieś Lipińskie Małe położona jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu Pojezierza Elckiego na mocy Uchwały Nr VII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 maja 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2011 r. poz. 1295 z późn. zm.) stanowiącej przepisy odrębne, a także położony jest w leśnym korytarzu ekologicznym KPn-1D, stanowiącym krajowy korytarz uzupełniający sieci ekologicznej ECONET.

Wzdłuż rzeki Elk występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 2625 ze zm.).

Celem opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest przeznaczenie terenu pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne, letniskowe, usługi turystyczne oraz teren dostępu do rzeki Elk.

Wykorzystanie korzystnych warunków agroprzyrodniczych na tle obszarów prawnie chronionych form środowiska przyrodniczego, dla rozwoju rolnictwa i funkcji turystycznych. Zagospodarowanie w kierunku koncentracji funkcji osadniczych i gospodarczych, związanych z turystyką.

1.2. Analiza zgodności przewidywanych rozwiązań zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Lipińskie Małe gmina Prostki z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki.

Zgodnie art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przeprowadzono analizę stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar części wsi Lipińskie Małe, z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki.

W obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (zatwierdzonym Uchwałą Nr X/74/99 Rady Gminy w Prostkach z dnia 30 czerwca 1999 r. z późniejszymi zmianami) analizowany obszar obejmuje tereny wielofunkcyjnego rozwoju wsi, tereny rolnicze, a także, jako główny obszar lokalizacji i wykorzystania turystycznego wyznaczony graficznie na "mapie kierunków Studium".

Preferowane jest dotychczasowe użytkowanie rolnicze terenów z dopuszczeniem jego zmian dla potrzeb innych funkcji wiodących i towarzyszących. Na obszarze tym należy dostosować skalę i formę architektoniczną zabudowy o funkcji rekreacyjnej i turystycznej do regionalnej formy zabudowy.

W tekście Studium sformułowane zostały następujące ustalenia i zapisy:

"Celem głównym jest zapewnienie wszechstronnego, trwałego rozwoju gwarantującego wzrost jakości poziomu życia, przy zachowaniu równowagi pomiędzy sferą społeczną, ekologiczną i produkcyjną.

Na określony wyżej cel główny składają się cele szczegółowe o przedstawionej niżej problematyce:

- cele społeczne obejmujące m.in. zapewnienie właściwych warunków wypoczynku,*
- cele ekonomiczne obejmujące m.in. rozwój lokalnego rynku pracy, tworzenie warunków do rozwoju usług ponadlokalnych (turystyka),*
- dopuszcza się rozwój struktur rekreacyjno-turystycznych i produkcyjno-usługowych poza obszarami jednostek osadniczych, zgodnie ze standardami określonymi w punkcie 4.4 niniejszego studium.*

Kierunkowym działaniem w zakresie polityki kształtowania przestrzeni powinno być:

- podjęcie procesu porządkowania najbliższego otoczenia doliny rzeki Elk, w celu uzyskania należytych walorów krajobrazowych i użytkowych (w sensie włączenia w system zagospodarowania rekreacyjnego i turystycznego);*
- środkowy obszar strefy stanowiący fragment systemu ochrony ekologicznej (tzw. obszar węzłowy*

systemu) stanowi obszar bezinwestycyjny, z możliwością wykorzystania terenów do celów dla turystyki pieszej, rowerowej, wodnej z dopuszczeniem urządzenia miejsc odpoczynku, kąpielisk i przystani wodnych, tarasów i wież widokowych.

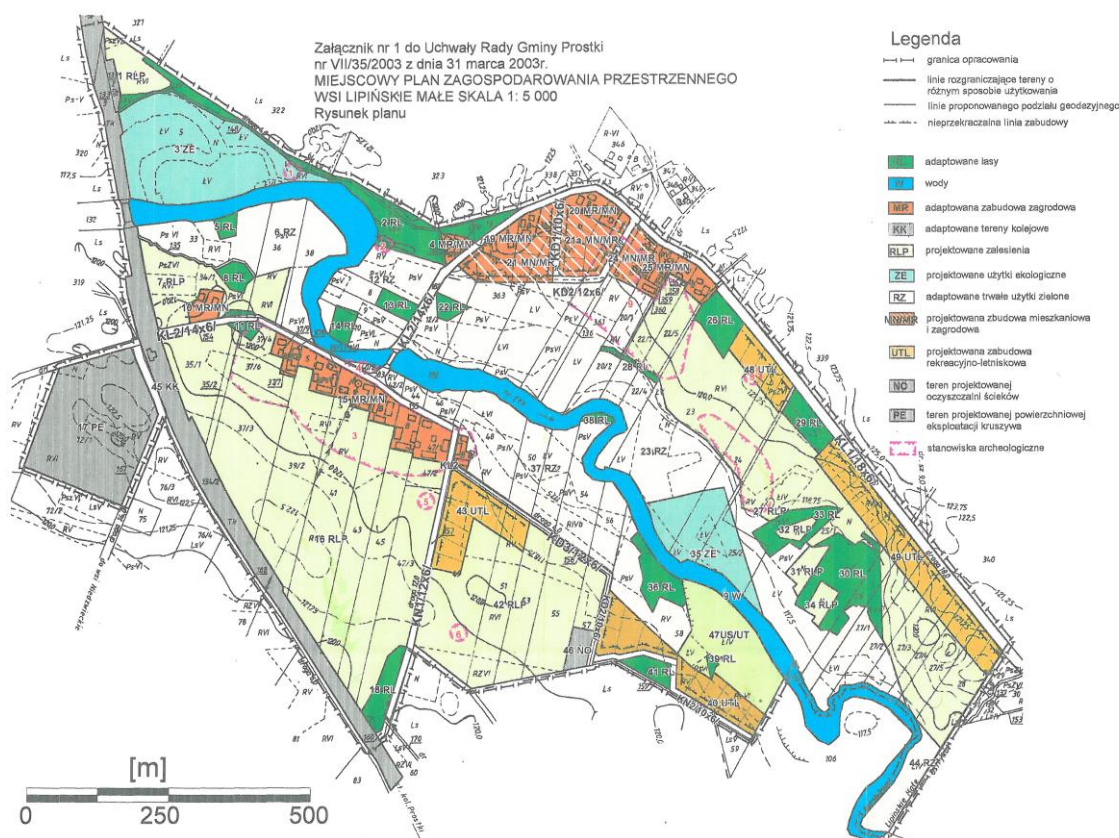
- występujące w strefie jednostki osadnicze z uwagi na ich walory kulturowe podlegać będą w odpowiednim zakresie włączeniu w system zagospodarowania turystyczno-wypoczynkowego pod warunkiem określenia szczegółowych zasad zagospodarowania oraz standardów, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zespołów funkcjonalnych lub jednostek osadniczych.
- zachowanie lub rehabilitacja wiejskiego krajobrazu kulturowego (osadniczego), w świetle niekorzystnych działań w przeszłości (byłe PGR-y) oraz obecnej potrzeby rozwoju zabudowy letniskowej,
- racjonalizacja zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego (określenie standardów użytkowych przeciwdziałających degradacji środowiska przyrodniczego i kulturowego)."

Przeprowadzona analiza pozwala na stwierdzenie, że planowane przeznaczenie pod funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy turystyczno-wypoczynkowej o szerokim spektrum, w oparciu o miejscowe walory przyrodnicze związane z rzeką Ełk, dużymi kompleksami leśnymi, doskonałymi powiązaniami komunikacyjnymi i pełnym uzbrojeniem terenu w sieć wodociągową, kanalizację sanitarną i sieć elektryczną, nie będą naruszać ustaleń Studium oraz będą zgodne z założeniami polityki przestrzennej Gminy Prostki.

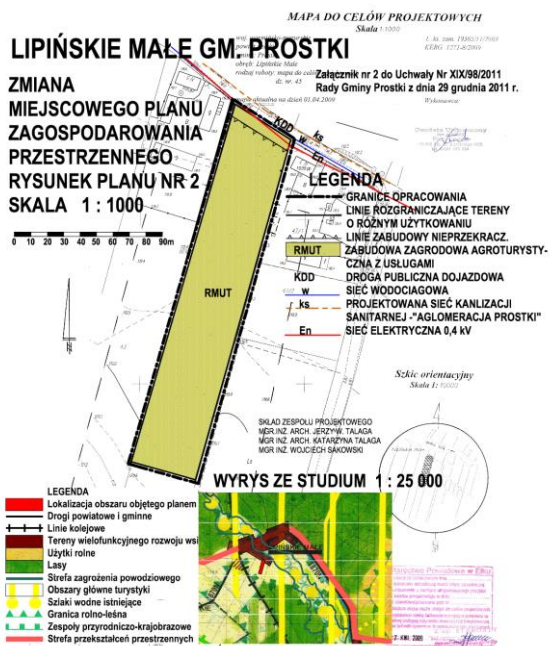
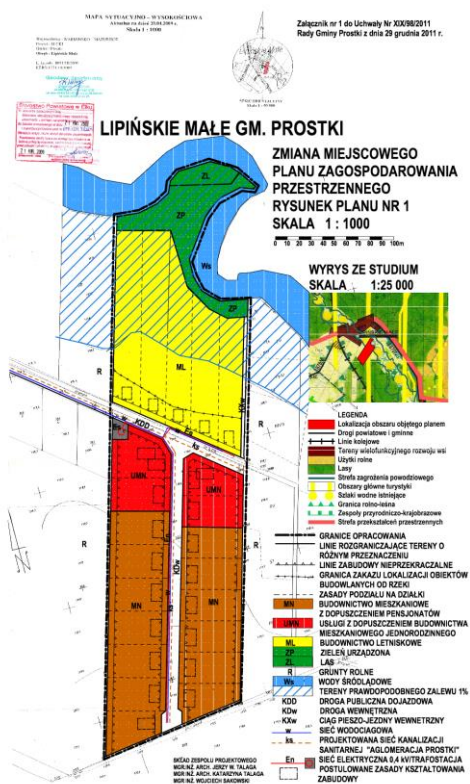
1.3. Analiza porównawcza ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do proponowanych ustaleń projektu zmiany planów

Wieś Lipińskie Małe posiada obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z roku 2003, oraz zmianę planu z roku 2011 obejmująca 2 niewielkie fragmenty wsi. Poniżej zamieszczono rysunki wymienionych planów miejscowych oraz projekt zmiany planu i przedstawiono bilans terenów w tych opracowaniach.

Plan uchwalony w 2003 roku

Plany uchwalone w 2011 roku

BILANS TERENÓW BUDOWLANYCH- w hektarach

Data planu	RM/ MN	RM- UT	MN	ML	UT/ MN	US/ UT	KD	N	ES
Plan z 2003 roku	2,50			3,20		2,30	2,80	0,30	
Plan 1 z 2011 roku			1,80	1,50	0,60		0,03		0,05
Plan 2 z 2011 roku		0,90							
RAZEM	2,50	0,90	1,80	3,70	0,60	2,30	2,83	0,30	0,05
OGÓŁEM	14,86 ha terenów budowlanych								

ANALIZA BILANSU TERENÓW INWESTYCYJNYCH PROJEKTU ZMIANY PLANU

Symbol terenu	Przeznaczenie Terenu w planie	Powierzchnia terenu (ha)	Dopuszczalny wskaźnik zabudowy (%)	Dopuszczalna powierzchnia zabudowy (ha)	Wskaźnik biologiczny (%)	Wymagana powierzchnia biologicznie czynna (ha)
1RM-MN	Zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa	0,57	40	0,23	35	0,28
2RM-MN	Zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa	2,51	40	1,00	35	1,26
3RM-MN	Zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa	0,42	40	0,17	35	0,21
Razem RM-MN	Zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa	3,50	40	1,37	35	1,75
1MN	Zabudowa Mieszkaniowa jednorodzinna	1,31	30	0,39	50	0,65
2MN	Zabudowa Mieszkaniowa jednorodzinna	0,37	30	0,11	50	0,18
3MN	Zabudowa Mieszkaniowa jednorodzinna	0,47	30	0,14	50	0,23
Razem MN	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	2,15	30	0,64	50	1,07
1MN-U	Zabudowa mieszkaniowa z usługami	0,65	25	0,16	50	0,32
2MN-U	Zabudowa mieszkaniowa z usługami	0,10	25	0,02	50	0,05
3MN-U	Zabudowa mieszkaniowa z usługami	0,34	25	0,09	50	0,17
Razem MN-U	Zabudowa mieszkaniowa z usługami	1,09	25	0,27	50	0,54
1MN-UT	Zabudowa mieszkaniowa i usługi turystyczne	1,02	30	0,31	50	0,51
2MN-UT	Zabudowa mieszkaniowa i usługi turystyczne	0,79	30	0,24	50	0,39
Razem MN-UT	Zabudowa mieszkaniowa z usługami turystycznymi	1,81	30	0,55	50	0,90

1MN-ML	Zabudowa mieszkaniowa lub letniskowa	0,55	30	0,16	50	0,27
2MN-ML	Zabudowa mieszkaniowa lub letniskowa	1,98	30	0,59	50	0,99
3MN-ML	Zabudowa mieszkaniowa lub letniskowa	1,15	30	0,34	50	0,57
4MN-ML	Zabudowa mieszkaniowa lub letniskowa	0,67	39	0,20	50	0,33
5MN-ML	Zabudowa mieszkaniowa lub letniskowa	0,38	30	0,11	50	0,28
6MN-ML	Zabudowa mieszkaniowa lub letniskowa	1,84	30	0,55	50	0,84
Razem MN-ML	Zabudowa mieszkaniowa lub letniskowa	6,57	30	1,97	50	3,28
ML	Zabudowa letniskowa	1,51	20	0,30	60	0,91
1U-MN	Zabudowa usługowa i mieszkaniowa	0,32	30	0,10	35	0,16
2U-MN	Zabudowa usługowa i mieszkaniowa	0,28	30	0,08	35	0,14
Razem U-MN	Zabudowa usługowa i mieszkaniowa	0,60	30	0,18	35	0,24
1TDw	Teren dostępu do rzeki Elk	0,21	0	0	90	0,19
2TDw	Teren dostępu do rzeki Elk	0,18	0	0	90	0,37
3TDw	Teren dostępu do rzeki Elk	0,24	0	0	90	0,60
4TDw	Teren dostępu do rzeki Elk	1,95	0	0	90	0,21
Razem	Teren dostępu do rzeki Elk	2,58	0	0	90	2,32
17KK	PKP - linia E 75, wiadukt, infrastruktura kolejowa	2,76	-	-	-	-
KDL KDD KD KP	Drogi razem	3,50	-	-	-	-
Ks Et	Infrastruktura sanitarna i energetyczna	0,03	-	-	-	-
	RAZEM (ha)	34,54	-	5,27	-	11,18
Lasy	Razem (ha)	7,15	-	-	100	7,15
Użytki rolne	Razem (ha)	8,49	-	-	100	8,49

	OGÓŁEM	50,18 100%	-	5,27 10,51%		26,82 53,44%
--	---------------	-----------------------	----------	------------------------	--	-------------------------

Z bilansu wynika, że zwiększenie powierzchni terenów pod zabudowę w analizowanym projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w stosunku do obowiązujących planów wyniesie:

tereny inwestycyjne ogółem 34,54 ha
minus: tereny inwestycyjne obowiązujących planów..... 14,86 ha
minus: tereny rozbudowy kolei 2,76 ha
minus powierzchnia biologicznie czynna na terenach inwestycyjnych 12,08 ha
zatem powierzchnia zabudowy według wskaźników może wynosić maksymalnie **4,84 ha**

1.4. Wnioski z przeprowadzonych analiz

Po przeprowadzeniu analiz, uznaje się za zasadne opracowanie przedstawionego projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe gmina Prostki, w zakresie objętym uchwałą Nr XVI.112.2020 Rady Gminy Prostki z dnia 5 maja 2020r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe. Przedmiotowy dokument (zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego), w szczególności będzie miał na celu stworzenie podstaw prawnych o charakterze miejscowym, w perspektywicznym przedziale czasowy do około 2035 roku, niezbędnych dla realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług turystycznych i letniskowej, jak również związanej z ruchem turystycznym korzystającym ze szlaku wodnego rzeki Ełk, a także tworzenie agroturystyki w zabudowie zagrodowej.

Przedmiotowe tereny zintegrowane są z obszarem wielofunkcyjnego rozwoju wsi, z istniejącą infrastrukturą (wodociąg i sieć kanalizacji sanitarna), a także tworzą optymalną koncentrację zabudowy w obecnych granicach miejscowości, ze wskazaniem zwiększenia zwartości układu, mającego na celu ograniczenie tendencji rozwoju liniowego jednostek osadniczych a także rozpraszania zabudowy.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. Podstawa prawna opracowania planu.

Podstawę prawną sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowi:

- 1) art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 977 ze zm.).
- 2) uchwała Rady Gminy Prostki Nr XVI.112.2020 z dnia 5 maja 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe.

2.2. Akty prawne związane z tematem.

- 1) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916).
- 2) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.).
- 3) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 ze zm.).
- 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 poz. 1839 ze zm.).
- 5) Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie(tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 2187).
- 6) Ustawa Prawo Wodne, opracowane na podstawie (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 ze zm.).

2.3. Zawartość i główny cel opracowania planu.

Opracowaniem objęto tereny o powierzchni około 50 ha.

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego dalej „planem”, obejmuje część wsi Lipińskie Małe zgodnie z uchwałą w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Plan składa się z następujących części:

- 1) części tekstowej planu, stanowiącej treść uchwały;
- 2) części graficznej – załącznik nr 1 do uchwały – stanowiący rysunek w skali 1:1000;
- 3) załącznik nr 2 – zawierający sposób rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu planu;
- 4) załącznik nr 3 – określający sposób realizacji, oraz zasady finansowania inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych Gminy Prostki.

Projekt planu obejmuje większą część wsi Lipińskie Małe o powierzchni ok. 50 ha, określoną granicą opracowania na rysunku planu, stanowiącym załącznik Nr 1 do planu.

Zgodnie ze stanem istniejącym, wynikającym z informacji zawartych na mapie zasadniczej, do opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe, oraz zgodnie z załączonym rysunkiem planu na terenach sąsiednich występują:

- od strony wschodniej i północnej znajduje się rzeka Ełk, stanowiąca granicę opracowania, oraz przylegające po drugiej stronie rzeki Ełk tereny rolne i leśne drugiej części wsi Lipińskie Małe, nie objęte zmianą planu, a w dalszej odległości w kierunku wschodnim zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa,
- od strony południowej granica opracowania planu przylega do dużego kompleksu leśnego lasów Skarbu Państwa, w północno-wschodnim narożniku lasu, przy skrzyżowaniu dróg znajdują się pozostałość po cmentarzu z XIX wieku, na którym zinwentaryzowano 9 fragmentów nagrobków betonowych, a także wykonano dokumentację fotograficzną nagrobków,
- od strony zachodniej granicę opracowania stanowi teren istniejącej linii kolejowej Białystok - Ełk, która może znacząco oddziaływać na środowisko, za terenem linii kolejowej w kierunku zachodnim znajdują się tereny rolne i leśne, oraz droga gminna stanowiąca połączenie z drogą krajową Nr 65.

Celem opracowania planu jest rozwój i zagospodarowanie w kierunku koncentracji funkcji osadniczych i gospodarczych związanych z turystyką. Wykorzystanie korzystnych warunków agroprzyrodniczych na tle obszarów prawnie chronionych form środowiska przyrodniczego dla rozwoju rolnictwa i funkcji turystycznych.

Podstawowym celem opracowania planu jest łączne przeznaczenie 34,54 ha terenów funkcje inwestycyjne: wymienione w Tabeli analizy bilansu terenów przeznaczonych w planie na cele inwestycyjne w perspektywie do około 2045 roku.

Ustalenia planu przewidują kształtowanie nowej zabudowy i modernizacji obiektów do skali i formy charakterystycznej dla architektury i krajobrazu Warmii i Mazur.

Zagospodarowanie terenu powinno zapewniać ciągłość w kształtowaniu architektury lokalnej, charakterystycznej dla obszaru objętego planem w zakresie zachowania ciągłości realizacji form zabudowy wolnostojącej.

Zachowanie i kontynuowanie historycznego układu zabudowy, w tym sieci dróg i utrzymanie walorów krajobrazu naturalnego, w tym istniejącej zieleni wysokiej na terenach zabudowanych.

Ochronę lasów, śródpolnej zieleni, terenów podmokłych, rzeki Ełk, rowów i gruntów rolnych klasy IV.

Ochronę ziemi przed zanieczyszczeniem odpadami stałymi i płynnymi.

Ochronę powietrza atmosferycznego przed niską emisją z palenisk domowych. Wymiana pieców grzewczych o niskiej sprawności energetycznej oraz stosowanie proekologicznych nośników energii cieplnej.

Opracowanie planu jest ściśle powiązane z obowiązującym Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki. Obowiązujące Studium kierunków i zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki określiło tereny predysponowane do zagospodarowania turystycznego. Studium dopuszcza rozwój struktur rekreacyjno-turystycznych i produkcyjno-usługowych poza obszarami jednostek osadniczych, zgodnie ze standardami określonymi w punkcie 4.4 Studium.

Preferowane jest dotychczasowe użytkowanie rolnicze terenów z dopuszczeniem jego zmian dla potrzeb innych funkcji wiodących i towarzyszących. Na obszarze tym należy dostosować skalę i formę architektoniczną zabudowy o funkcji rekreacyjnej i turystycznej do regionalnej formy zabudowy.

Gmina Prostki posiada statut aglomeracji, w której funkcjonuje wieś Lipińskie Małe.

Aglomeracja, ma pełnić rolę terenów turystycznych i w tym celu, w ostatnich latach zainwestowano ogromne środki w budowę dróg asfaltowych, gminnej sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej z oczyszczalnią w Prostkach, oświetlenie dróg, rozbudowę sieci energetycznej i sieci światłowodowej komunikacji.

W ciągu kilku następnych lat powstanie nowa linia kolejowa E75, równoległa do obecnej linii Nr 38, którą pociągi będą kursować z szybkością zbliżoną do 200 km/h.

W niedalekim sąsiedztwie wsi Lipińskie Małe, na trasie drogi krajowej Nr 65, przed miejscowością Nowa Wieś Ełcka, powstał węzeł komunikacyjny Via Baltica i drogi S16 z drogą krajową Nr 65. W związku z tym tereny w północnej części gminy Prostki, w tym wsi Lipińskie Małe, są już bardzo atrakcyjne turystycznie.

Mieszkańcy i właściciele gruntów wsi Lipińskie Małe wystąpili z wnioskami o zmianę obecnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego celem przeznaczenia gruntów rolnych (kl. V i VI) pod zabudowę, w tym realizację funkcji turystycznych.

2.4. Powiązania projektu zmiany miejscowego planu oraz prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń planu z innymi opracowaniami i dokumentami:

Projekt planu nie narusza istotnych dokumentów, oraz wykorzystuje informacje w nich zawarte, w tym takich jak:

- 1) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- 2) Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025.
- 3) Program ochrony środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2020 r.
- 4) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki - uchwała nr X/74/99 Rady Gminy w Prostkach z dnia 30 czerwca 1999 r. z późniejszymi zmianami.
- 5) Prognoza oddziaływania na środowisko dla potrzeb projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki - 2012.
- 6) Ekofizjografia do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe.
- 7) Mapa zasadnicza obrębu Lipińskie Małe 1:1000.
- 8) Ortofotomapa (e-mapa),
- 9) Mapa glebowa obrębu Lipińskie Małe 1:1000.
- 10) Mapa topograficzna sytuacyjno-wysokościowa gminy Prostki w skali 1: 10 000.
- 11) Dokumenty z wizji terenowych.

Zgodnie z wymaganiami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, określeniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, które wpływają na:

- jakość, stan i funkcjonowanie środowiska oraz klimatu, w tym obszary Natury 2000,
- inne obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody,
- jakość życia ludzi.

W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego dokumentu, jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko, oraz przeanalizowano jego powiązania z niżej wymienionymi dokumentami.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego zostały wyznaczone ogólne kierunki rozwoju sieci osadniczej, w tym:

- 1) dążenie w gospodarowaniu przestrzenią do uporządkowania i harmonii pomiędzy różnymi elementami i funkcjami tej przestrzeni dla ochrony ładu przestrzennego, jako niezbędnego wyznacznika równowagi rozwoju;
- 2) zachowanie i odtwarzanie wysokiej jakości struktur przyrodniczo-kulturowych i krajobrazowych oraz zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska, stanowiące istotny element polityki rozwoju województwa;
- 3) uwzględnianie problematyki przywrócenia i kształtowania ładu przestrzennego jako priorytetu w samorządowych dokumentach planistycznych i strategiczno-programowych oraz określenie działań w zakresie kształtowania ładu przestrzennego oraz warunków realizacji tych działań;
- 4) określanie rzeczywistych potrzeb terenowych pod budownictwo mieszkaniowe w dokumentach planistycznych;
- 5) dążenie do ograniczenia nieuzasadnionego przeznaczania terenów pod budownictwo mieszkaniowe, dostosowanie wielkości tych terenów do dynamiki demograficznej gminy;
- 6) w zakresie systemu przyrodniczego przestrzeganie zasad ochrony dla występujących w sąsiedztwie form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000, obszarów chronionego krajobrazu oraz ochrona lasów i zadrzewień.

Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025.

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe jest zgodny ze Strategią Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025. Zadania spójne dla projektu zmiany planu oraz Strategii Rozwoju Województwa, to:

- 1) wzrost przedsiębiorczości i konkurencyjności gospodarki, rozwój turystyki i agroturystyki;
- 2) wzrost jakości życia mieszkańców;
- 3) redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza, w szczególności z niskich źródeł emisji;
- 4) ochrona zasobów przyrodniczych i wartości krajobrazowych;
- 5) dbanie o czystość powietrza, wód, ziemi oraz niski poziom hałasu;
- 6) budowa linii kolejowej Nr E 75 i przebudowa linii Nr 38;
- 7) rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Program ochrony środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2020 r.

Celem tego dokumentu jest strategia zrównoważonego rozwoju i wdrażanie takiego modelu rozwoju, który zapewni na tyle skuteczną regulację i reglamentację korzystania ze środowiska, aby rodzaj i skala tego korzystania, realizowanego przez wszystkich użytkowników, nie stwarzały zagrożenia dla jakości i trwałości przyrodniczych zasobów.

Program określa obszary, kierunki interwencji i zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego jego mieszkańców. Zapewnia ciągłość działań związanych z tworzeniem warunków zrównoważonego rozwoju województwa, jest kontynuacją i rozszerzeniem planów określonych w Programie Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011–2014, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015–2020 (POŚ WWM).

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki

Studium przyjmuje zasadę zrównoważonego rozwoju (ekorozwoju), jako optymalny kierunek rozwoju społeczno-gospodarczego, oraz przestrzennego gminy. Rozwój ten powinien gwarantować sprawność funkcjonowania poszczególnych systemów tworzących strukturę przestrzenną – gospodarczo - społeczną gminy, oraz zapewniać otwarcie kierunków gospodarowania na przyszłość, przy zachowaniu obecnej wielkości i jakości zasobów przyrodniczych i kulturowych.

Celem głównym jest zapewnienie wszechstronnego, trwałego rozwoju, gwarantującego wzrost jakości poziomu życia, przy zachowaniu równowagi pomiędzy sferą społeczną, ekologiczną i produkcyjną.

Na określony wyżej cel główny składają się cele szczegółowe o przedstawionej niżej problematyce:

- 1) cele społeczne, obejmujące m.in. zapewnienie właściwych warunków wypoczynku;
- 2) cele ekonomiczne, obejmujące m.in. rozwój lokalnego rynku pracy, tworzenie warunków do rozwoju usług ponadlokalnych (turystyka);
- 3) cele kulturowe, obejmujące:
 - zachowanie obiektów i obszarów dziedzictwa kulturowego prawnie chronionych,
 - zachowanie lub rehabilitacja wiejskiego krajobrazu kulturowego (osadniczego), w świetle niekorzystnych działań w przeszłości;
- 4) cele przestrzenne, obejmujące m.in.:
 - racjonalizacja zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego,
 - optymalna koncentracja zabudowy w obecnych granicach miejscowości, ze wskazaniem zwiększenia zwartości układu, mającego na celu ograniczenie tendencji rozwoju liniowego jednostek osadniczych,
 - preferowany rozwój zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, letniskowej oraz na potrzeby usług, handlu i działalności produkcyjnej, w powiązaniu z istniejącą siecią osadniczą,
 - dopuszcza się rozwój struktur rekreacyjno-turystycznych i produkcyjno-usługowych poza obszarami jednostek osadniczych, zgodnie ze standardami określonymi w punkcie 4.4 niniejszego studium.

Główne zasady kształtowania infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na terenie gminy Prostki są następujące:

- 1) dostosowanie skali i formy architektonicznej zabudowy o funkcji rekreacyjnej i turystycznej do regionalnej formy zabudowy;
- 2) preferowane wiązanie zabudowy turystyczno-rekreacyjnej z istniejącymi układami osadniczymi.

2.5. Cel i zakres opracowania prognozy.

• Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń planu miejscowego jest identyfikacja i przewidywanie oddziaływania wynikającego z realizacji działań ujętych w tym planie, przedstawienie zakresu przewidywanych zmian w środowisku i wpływu na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeofizyczne, w tym zinterpretowanie i obiektywne przekazanie informacji o zagrożeniach oraz pozytywnych i negatywnych skutkach dla środowiska. Prognoza zawiera analizę stanu środowiska w zakresie odpowiadającym ocenianemu tematowi oraz przewidywania jego potencjalnych zmian, spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych doń nowych czynników. W trakcie prognozowania zostały uwzględnione, w miarę możliwości, wszystkie poziomy powiązań między przyczynami i skutkami. Oprócz zależności przyczynowo-skutkowych uwzględniono powiązania z wtórnymi przyczynami i skutkami, a także propozycje działań zaradczych.

Głównymi celami przeprowadzenia prognozy są:

- 1) ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska;
- 2) ocena potencjalnych skutków środowiskowych ustaleń planu;

- 3) zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko realizacji projektu planu, przez wyłożenie planu do publicznego wglądu, wraz z niniejszą prognozą, przeprowadzenie dyskusji publicznej oraz zebranie uwag do projektu planu.

Treść poszczególnych zagadnień została dostosowana do specyfiki i rangi planu.

Zawartość niniejszej Prognozy odnosi się do art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko i obejmuje opis rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko wynikających z potencjalnej realizacji przewidzianych zmian.

Biorąc pod uwagę powyższe, w niniejszej prognozie odniesiono się do art. 71, 72 i 73 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, uwzględniając istotną specyfikę przedsięwzięć planowanych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe, w tym:

- 1) rozwiązania problemów zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;
- 2) uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;
- 3) zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych.

3. INFORMACJE O METODZIE ZASTOSOWANEJ PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Sposób opracowania prognozy został podporządkowany metodzie właściwej dla planowania przestrzennego na szczeblu gminy.

W opracowaniu prognozy posłużono się opisową analizą prawdopodobnych rodzajów oddziaływania na środowisko, jakie mogą wystąpić w przypadku realizacji ustaleń zmiany planu miejscowego. W procedurze rozpatrywania oddziaływania uwzględniono wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych, zaproponowanych przez projektanta urbanistę.

W ocenie wykorzystano metodę prostego prognozowania, posługując się metodą analogii do oddziaływań istniejących tego typu inwestycji.

Przy opracowywaniu prognozy posłużono się:

- 1) inwentaryzacją i obserwacją utworów terenowych, jak warunki fizjograficzne terenu, stosunki wodne, krajobraz, flora;
- 2) rozpoznaniem literatury tematu.

Dokonano analizy istniejących materiałów planistycznych, jak:

- 1) obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego części gminy Prostki dla terenów położonych w obrębie wsi Bogusze, Rożyńsk Wielki, Niedźwiedzkie i Guty Rożyńskie;
- 2) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki;
- 3) prognoza oddziaływania na środowisko do studium gminy;
- 4) inwentaryzacja urbanistyczna terenu;
- 5) opracowanie ekofizjograficzne;
- 6) przedmiotowy projekt zmiany planu.

Zachowano spójność z dokumentami wymienionymi powyżej w pkt. 2 i 3 prognozy.

Wykonane rozpoznanie uwarunkowań środowiska, w oparciu o wymienione wyżej materiały i dokumenty planistyczne, posłużyło następnie do określenia diagnozy stanu środowiska na terenie objętym opracowaniem. Prognoza wykonana była równocześnie z pracami nad projektem planu miejscowego.

W prognozie poddano analizie przewidywane potencjalnie znaczące oddziaływania na środowisko ustaleń zawartych w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych.

W trakcie opracowania prognozy nie stwierdzono trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

4. PRZEWIDYWANA METODA ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Zasadniczym celem Planu, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest ustalenie przeznaczenia terenu oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Plan jest aktem prawa miejscowego, zatem ustalenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wywołują skutki w środowisku. Analizowanie skutków ustaleń w związku z realizacją planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z art. 32 ww. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w celu oceny aktualności planu, wójt gminy dokonuje analizy i ocenia zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

Wójt, po uzyskaniu opinii właściwej komisji urbanistyczno-architektonicznej, przekazuje radzie gminy wyniki analiz, co najmniej raz w czasie kadencji rady.

Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności planu, a w przypadku uznania go za nieaktualny, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w art. 27 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

5. TRANSGRANICZNE MOŻLIWE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Dla planowanych przedsięwzięć, wynikających z realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe w gminie Prostki, z uwagi na miejscowy zasięg (ponad 100 km od przebiegu granicy państwa), wyklucza się możliwość oddziaływania transgranicznego na środowisko, zgodnie z art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU

6.1. Charakterystyka, położenie i zagospodarowanie terenu w granicach opracowania oraz na terenach przyległych.

Administracyjnie obszar opracowania leży w gminie Prostki, powiat ełcki, leżącej we wschodniej części województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Gmina Prostki graniczy z gminami: Biała Piska, Ełk, Rajgród, Szczuczyn i Grajewo.

Granica opracowania objęto teren o powierzchni ok. 50 ha, położony pomiędzy terenem kolei Białystok-Ełk, a rzeką Ełk.

Obszar objęty planem znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego, ustanowionego uchwałą Nr VII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 maja 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2011 r. poz 1295 z późn. zm.). Wymieniona wyżej uchwała formułuje ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów w/w obszarze chronionego krajobrazu. Ustalenia planu nie przekraczają zakazów i nakazów wynikających z wyżej wymienionej uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Obszar objęty planem położony jest też w leśnym korytarzu ekologicznym KPn-1D, stanowiącym krajowy korytarz uzupełniający, wynikający z koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET. Sam obszar opracowania posiada niewiele walorów korytarza ekologicznego w związku z istniejącą zabudową, oraz istniejącym układem drogowym istotnie zawężającym i utrudniającym możliwości przenikania fauny i flory

korytarzem ekologicznym, Tereny leżące po wschodniej stronie rzeki Elk oraz po stronie południowej z dużymi kompleksami leśnymi stanowią istotną część korytarza ekologicznego.

Wieś wyposażona jest w sieć wodociągową gminną, a także sieć kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni w Prostkach.

Energia ciepła z indywidualnych własnych tradycyjnych źródeł ciepła. Przewiduje się też pozyskiwanie ciepła z odnawialnych źródeł energii.

Energia elektryczna z istniejącej sieci SN 15 kV i istniejącej sieci nN 0,4 kV; przewiduje się rozbudowę sieci elektrycznej.

W zakresie usuwania odpadów, lokalizacja kontenerów na odpady stałe powinna spełniać warunki określone w obowiązujących przepisach odrębnych, dotyczących miejsc gromadzenia odpadów stałych.

Na obszarze objętym planem występują 4 zabytki archeologiczne (stanowiska) z okresów prehistorycznych, zapisane w ewidencji zabytków.

6.2. Rzeźba terenu.

Obszar opracowania znajduje się na terenie Pojezierza Elckiego, który charakteryzuje się dużym urozmaicheniem rzeźby terenu. Stosunkowo młoda polodowcowa rzeźba terenu została utworzona w czasie ostatniego zlodowacenia bałtyckiego. Teren opracowania położony jest jednak w płaskiej dolinie rzeki Elk na równinnym obszarze sandrowym, znacznie pokrytym lasami.

Rzędne w granicach opracowania wahają się od 117,5 do 122,5 m npm.

6.3. Budowa geologiczna.

Budowa geologiczna Polski północno - wschodniej, a co za tym idzie leżącej w jej obszarze gminy Prostki, wynika z położenia na skraju starej, monolitycznej, prekambryjskiej platformy wschodnio-europejskiej. Obszar gminy leży w obrębie dużej jednostki tektonicznej, jaką stanowi wyniesienie mazursko-suwańskie. Fundament krystaliczny zalega tu bardzo płytko pod powierzchnią terenu i pokryty jest kilkusetmetrową warstwą skał osadowych. Obszar gminy zbudowany jest z utworów czwartorzędowych pochodzenia plejstocénskiego i holocénskiego. Miąższość tych utworów kształtuje się w granicach 150 m.

Rozpatrywaną część gminy stanowią utwory akumulacji rzeczno-lodowcowej, które morfologicznie związane są z równinami sandrowymi (miąższość wynosi 4,5 m), tworzą je głównie piaski drobno i średnioziarniste oraz piaski z domieszką żwirów i lokalnie żwirów bądź pyłów piaszczystych. Utwory holocénskie (nie nadają się do bezpośredniego posadowienia budynków) występują w obrębie tarasu zalewowego rzeki Elk oraz dolinkach cieków lokalnych, a także w obniżeniach terenowych i zagłębieniach bezodpływowych. Wykształcone są one w postaci piasków torfiastych, torfów, osadów jeziornych oraz piasków aluwialnych. Miąższość utworów holocénskich waha się w granicach od kilkunastu centymetrów do kilku metrów.

Wszystkie wyżej wymienione utwory są skałami macierzystymi dla różnych typów gleb, występujących na terenie gminy. Ponad 41% powierzchni terenu zajmują pola uprawne. Z analizy map glebowo - rolnych wynika, iż na obszarze rolniczej przestrzeni produkcyjnej przeważają gleby brunatne wytworzone z piasków naglinionych, żwirowych lub piasków całkowitych, gleby torfowe wytworzone z torfowisk niskich oraz gleby torfowo-murszowe na zmeliorowanych użytkach zielonych.

6.4. Warunki klimatyczne.

Północno-wschodnia część Polski charakteryzuje się dużą odrębnością klimatyczną, spowodowaną względnym wpływem klimatu kontynentalnego, oraz cechami właściwymi strefie subborealnej. Jest to klimat przejściowy, morsko - kontynentalny w części zachodniej, z nasilającymi się cechami klimatu kontynentalnego w części wschodniej. Charakteryzuje się długą zimą, stosunkowo krótkim przedwiośnią, najkrótszym w Polsce okresem wegetacji, najniższą średnią roczną temperaturą, dużą zmiennością warunków pogodowych w skali tygodniowej i rocznej, dużą amplitudą temperatury, przewagą opadów letnich nad zimowymi, oraz wiosennych nad jesiennymi.

Temperatura powietrza.

Północno - wschodnia część kraju, wraz z obszarem gminy Prostki, odznacza się najzimniejszym klimatem w kraju. Średnia roczna temperatura na tym terenie wynosi zaledwie 6°C. Spowodowane jest to przede wszystkim niskimi temperaturami w okresie zimy, która trwa tu dłużej niż na zachodnich krańcach Polski. Okres zimy (tzn. czas, w którym średnia dobową temperaturą spada poniżej 0°C) trwa od 100 do 120 dni. Natomiast średnie temperatury najcieplejszych miesięcy są podobne do tych występujących na zachodzie kraju i wynoszą średnio

od 17 - 18°C. Przebieg roczny temperatur jest typowy dla klimatów strefy umiarkowanej o wyraźnie zaznaczonych cechach klimatu kontynentalnego: najwyższe temperatury występują w lipcu i sierpniu, a najniższe w grudniu, styczniu i lutym.

Najdłuższą porą roku jest zima, natomiast najkrótszą jest jesień, nie licząc okresów przejściowych tj. przedzimia i przedwiosna. Lato jest krótsze od zimy, a wiosna nieco dłuższa od jesieni.

Opady atmosferyczne.

Roczna suma opadów na terenie gminy Prostki wynosi średnio 600 mm. Przeważają opady średnie z przedziału 1-10 mm (22% dni w roku) i słabe z przedziału 0,1 – 1 mm (17%). Opady duże nie przekraczają 3% ogółu. Miesiącem o najmniejszej liczbie dni z opadami jest grudzień, natomiast największą liczbę dni z opadami notuje się w maju i kwietniu. Warunki klimatyczne mają wpływ na rolnictwo. Okres wegetacji na tym obszarze trwa niepełne 200 dni i zaczyna się dopiero po 10 kwietnia.

6.5. Kopaliny pospolite.

Na terenie opracowania nie ma eksploatacji kruszywa naturalnego. Na terenie gminy, jak wynika z wykazu złóż surowców mineralnych, istnieje 11 udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego występujących w znacznych ilościach.

6.6. Gleby.

Zgodnie z mapą glebową, występują tu przeważnie gleby brunatne kwaśne i wylugowane, wytworzone z piasków luźnych, żwirów gliniastych, piasków gliniastych lekkich i mocnych. Występują tu także czarne ziemie właściwe. Na użytkach zielonych dominują gleby torfowe, murszowo-torfowe i mułowo-torfowe.

W granicach opracowania występują niewielkie fragmenty gleby klasy IV, w pozostałym obszarze gleby V i VI klasy.

Gmina Prostki położona jest w strefie średniego zagrożenia erozją. Jednakże na terenach zagrożonych występują lasy ograniczające możliwość działań erozyjnych.

Ze względu na walory przyrodnicze terenu gminy, poza wiodącą funkcją rolnictwa, bardzo ważne funkcje może pełnić turystyczne wykorzystanie tych terenów.

6.7. Wody.

• Wody powierzchniowe

Gmina Prostki leży na obszarze dwóch dorzeczy III-ego rzędu. Zachodnia część gminy należy do dorzecza rzeki Pisy, środkowa i wschodnia zaś do dorzecza rzeki Biebrzy. Najważniejszą rzeką przepływającą przez teren gminy Prostki jest rzeka Elk - prawy dopływ Biebrzy. Przepływa ona przez miejscowości Lipińskie Małe, Ostrykół, Prostki, Bogusze. Jest rzeką IV rzędu, prawobrzeżnym dopływem Biebrzy o długości 113,6 km. Zlewnia zajmuje obszar 1524,5 km². Źródła Elku położone są na północnych obrzeżach Puszczy Boreckiej.

Głównymi punktowymi źródłami zanieczyszczeń są ścieki pochodzące z oczyszczalni w Nowej Wsi Elckiej i w Prostkach. Na obszarze Gminy Prostki badaniem monitoringowym objęto tylko rzekę Elk w miejscowościach Lipińskie Małe i Bogusze.

• Obszary szczególnego zagrożenia powodzią,

W granicach opracowania planu występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, określone na podstawie mapy zagrożenia powodziowego (arkusz N-34-81-D-d-1). Na rysunku planu oznaczono w sposób graficzny granice zasięgu wód o prawdopodobieństwie wystąpienia $p = 1\%$ (tj. średnio raz na 100 lat) oraz $p = 10\%$ (tj. średnio raz na 10 lat). Szczególnemu zagrożeniu powodzią podlegają części terenów oznaczonych symbolami: 6MN-ML, 1ML, 1TDw, 2TDw, 3TDw, 4TDw, 8ZL, 9ZL, 12ZL, 13ZN, 1KDL, 15KP, oraz w całości tereny oznaczone symbolami: 1ZL, 11R-ZZ do 15R-ZZ.

Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, zabrania się zabudowy lub zagospodarowania terenów, które:

- 1) naruszają ustalenia planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza;
- 2) naruszają ustalenia planu zarządzania ryzykiem powodziowym;

- 3) stanowią zagrożenie dla ochrony zdrowia ludzi i środowiska, jak:
 - a) gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody,
 - b) prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania:
- 4) utrudniają zarządzanie ryzykiem powodziowym;
- 5) powodują zmiany ukształtowania terenu;
- 6) obowiązują także zakaz nowych nasadzeń drzew i krzewów na terenach zagrożenia powodziowego.

• **Wody podziemne**

Na terenie gminy Prostki znajdują się dwa plejstocenijskie poziomy wodonośne, przedzielone pokładami glin lub iłów. Pierwszy z nich występuje na głębokości 5-12 m, drugi na głębokości 50-80 m. Obszar gminy Prostki, pod względem zasobności warstw wodonośnych, zaliczyć można do jednego rejonu hydrogeologicznego, charakteryzującego się wydajnością 30 - 60 m³ / h. W miejscowości Prostki istnieją również ujęcia wód z utworów trzeciorzędowych. Są to studnie o głębokościach ponad 150 m i wydajności 31,3 m³ / h, 45,0 m³ / h oraz 100 m³ / h.

W obrębie doliny rzeki Ełk i w dolinkach cieków lokalnych występuje swobodne zwierciadło wód. Woda zalega tu na głębokości od 0,5 do 1,5 metra. Amplituda wahań tych wód uzależniona jest od poziomu wody w rzece.

Południowo-środkowa część gminy, wg dokumentacji hydrogeologicznej Polski, znajduje się w obrębie GZWP Nr 217 „Pradolina rzeki Biebrzy” (główny zbiornik wód podziemnych); przewiduje się ustanowienie obszaru ochronnego dla wód podziemnych doliny rzeki Ełk.

Wody mineralne na terenie gminy nie występują w strukturze nadającej się do eksploatacji, a wody geotermalne wymagałyby dokładniejszego rozpoznania w przyszłości.

Wody podziemne są potencjalnie zagrożone zanieczyszczeniami pochodzącymi z powierzchni terenu, wobec braku pełnej izolacji gruntami nieprzepuszczalnymi.

6.8. Lasy.

Teren gminy Prostki charakteryzuje się dużą lesistością. Lasy zajmują 5854 ha, co wynosi około 25 % powierzchni gminy. Jest to wartość niższa niż średnia dla województwa warmińsko-mazurskiego: 29 %.

W strukturze własności dominującą pozycję zajmują lasy państwowe, administrowane przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Białymstoku. Zwarte kompleksy leśne na terenie gminy występują w części wschodniej i zachodniej północnej gminy. Lasy na terenie gminy są wielogatunkowe i różnowiekowe. W drzewostanie kompleksów leśnych dominuje sosna w odmianie mazurskiej (ok. 90%) z domieszką świerka (ok. 5%) i drzew liściastych: osiki, klonu, lipy, jesionu (łącznie ok. 5%).

Funkcją gospodarczą lasów państwowych w gminie jest produkcja wysokiej jakości surowca drzewnego na potrzeby gospodarki.

Główną funkcją lasów prywatnych jest również produkcja surowca drzewnego, przede wszystkim na potrzeby własne.

Preferowane jest zalesianie lub zadrzewianie wszystkich terenów nieprzydatnych dla rolnictwa, z zastosowaniem rodzimych gatunków drzew.

Oprócz ważnej funkcji gospodarczej lasy pełnią rolę glebochronną, regulatora klimatu i kształtują walory krajobrazowe. Część lasów gminy stanowią lasy ochronne, ustanowione dla ochrony ekosystemów siedlisk wilgotnych i bagiennych, zabezpieczających zasoby wody.

6.9. Zadrzewienia.

Oprócz lasów ważną rolę w krajobrazie i ekosystemie gminy pełnią mniejsze powierzchniowo, ale liczne, zakrzaczka i zadrzewienia występujące wzdłuż linii brzegowej rzeki Ełk, śródpolne i na terenach zabudowanych. W strefie brzegowej pełnią one rolę filtru biologicznego i wzmacniają skarpę przed degradacją, podnosząc także odporność zbiorników wodnych na degradację. Na terenach zabudowanych podnoszą walory krajobrazowe i klimatyczne.

6.10. Roślinność łkowa

Występowanie roślinności łkowej nierozdzielnie związane jest z dolinami rzecznyymi, obniżeniami wytopiskowymi i dolinkami bocznymi, charakteryzującymi się specyficznymi warunkami gruntowo-wodnymi. Występują jako:

- 1) użytki zielone w dolinie rzeki Ełk to głównie zmeliorowane wilgotne łąki i pastwiska na glebach murszowo-torfowych i murszowo-mineralnych,
- 2) pastwiska na wilgotnych gruntach mineralnych w obniżeniach i na płaskich powierzchniach,
- 3) nieużytki rolnicze w zabagnionych obniżeniach bezodpływowych, porośnięte zróżnicowanymi zespołami roślinności bagiennej od szuwarów trzcinowych i trzcinowo-łozowych, po turzycowiska i mechowiska. Są to najcenniejsze pod względem przyrodniczym zespoły roślinne z całą gamą roślin chronionych i rzadkich.

Prace melioracyjne użytków zielonych, przeprowadzone w ubiegłych latach, spowodowały daleko idące procesy odwodnień i degradacji tych terenów, których efektem było wyginięcie roślinności związanej z dawnymi metodami gospodarki łkarskiej oraz ograniczenie zasięgu występowania cennych przyrodniczo ekosystemów łkowych.

Plan ustala czynną ochronę nieleśnych ekosystemów lądowych przyrody, a w szczególności przeciwdziałanie zarastaniu użytków zielonych i zmiany na grunty orne.

6.11. Zbiorowiska roślinności wodnej.

W granicach obszaru planu występuje roślinność wodna w strefie brzegowej rzeki Ełk, oraz przy rowie o szerokości 3 m. Podstawę produkcji pierwotnej w wodzie stanowią glony.

6.12. Świat zwierzęcy.

Świat zwierzęcy obszaru graniczącego z terenami objętymi planem, ze względu na sąsiedztwo dużych obszarów leśnych, jest siedliskiem wielu rzadkich gatunków zwierząt, w tym owadów, płazów i ptaków. Na terenie gminy występuje ok. 50 gatunków ssaków. Występują takie zwierzęta jak: jelen, sarna, dzik, lis, borsuk, wydra, norka, kuna leśna, tchórz, łasica, zając. Ponadto na terenie gminy zamieszkują nietoperze, krety, jeże i ryjówki, w środowisku ziemnowodnym bóbr.

Na terenie gminy występuje też ok. 250 gatunków ptaków gniazdujących, jak i przelotnych. Najliczniejszą z grup są gatunki wodno-błotne, licznie występują też ptaki drapieżne oraz wszystkie gatunki kuraków.

6.13. Walory kulturowe i krajobrazowe.

Gmina Prostki jest obszarem o jednokulturowej i jednonarodowościowej specyfice, zamieszkałej przez Polaków w części pochodzenia mazurskiego. Dzięki temu zauważa się charakterystyczne cechy folkloru obszarów pogranicza kulturowego, wyrażające się cechami architektury mazurskiej. Walory te w połączeniu z walorami przyrodniczymi tworzą niepowtarzalny krajobraz, specyficzny dla tego regionu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Wieś Lipińskie Małe w otoczeniu tych walorów przyrodniczych pełni funkcje turystyczne i propaguje lokalne piękno krajobrazu.

6.14. Klimat akustyczny i promieniowanie.

Do najważniejszych czynników mających wpływ na akustykę obszaru objętego planem zaliczyć należy komunikację kolejową. Jest to główne źródło uciążliwości hałasu dla ludzi i środowiska przyrodniczego. Zgodnie z rozkładem jazdy PKP kursuje na dobę 8 par pociągów osobowych i około 10 pociągów towarowych, emitujących hałas o natężeniu powyżej 80 dB w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej linii kolejowej.

Planowana realizacja linii kolejowej E 75, jest zadaniem rządowym, współfinansowanym przez Instrument Unii Europejskiej "Łącząc Europę". Obecnie trwają prace projektowe i postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Należy przyjąć, że nowe rozwiązania techniczne przy przebudowie obecnej linii nr 38 i dla projektowanej linii E75 o prędkości 160 km/h, takie jak: bezstukowe połączenia szyn, skrzyżowania dwupoziomowe ze wszystkimi drogami, ekrany akustyczne, wygłuszenia podtorowe i szpalery zieleni izolacyjnej, pomniejszą negatywne oddziaływanie linii kolejowej na środowisko i ludzi.

Zgodnie z projektem linii E 75 i raportem wykonanym do projektu, oddziaływanie akustyczne linii kolejowych będzie na poziomie 61 dB w odległości ok. 80 m od granicy terenu kolejowego.

Promieniowanie jonizujące utrzymuje się na poziomie z okresu przed awarią czarnobylską. Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku gminy są urządzenia radiokomunikacji i elektroenergetyczne wysokich napięć. Szybki rozwój źródeł pól elektromagnetycznych, szczególnie telefonii komórkowej, powoduje ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też zwiększenie liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania. Obecnie poziom promieniowania w tle pozostaje wielokrotnie niższy od natężeń, przy których jest możliwe jakiejkolwiek szkodliwe oddziaływanie na organizm ludzki.

6.15. Stan sanitarny środowiska przyrodniczego.

Stan sanitarny środowiska przyrodniczego w gminie Prostki w porównaniu do innych części województwa i kraju, jest bardzo dobry.

Gmina Prostki jest już wyposażona w wodociąg gminny, a aglomeracja Prostki¹, do której należy część wsi Lipińskie Małe, całkowicie jest wyposażona w kanalizację sanitarną z oczyszczalnią ścieków w Prostkach. Teren opracowania jest wyposażony częściowo w kanalizację sanitarną. Dzięki temu jest atrakcyjny dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej oraz turystyki i rekreacji.

Projekt planu przewiduje sukcesywną dalszą rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, w tym po 8 odcinków nowego wodociągu i kanalizacji sanitarnej w nowych drogach, o długościach od 113 do 420 mb i o łącznej długości około 1600 mb. Do czasu zakończenia rozbudowy sieci kanalizacyjnej, na obszarach nie wchodzących w granice aglomeracji¹ Prostki, aby nie hamować możliwości inwestowania na terenach przeznaczonych pod nową zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, mieszkaniowo-pensjonatową i rekreacji indywidualnej zasadne jest dopuszczenie, w zakresie odprowadzania ścieków, instalacji zbiorników szczelnych, które po wykonaniu sieci kanalizacyjnej będą do niej sukcesywnie przyłączane.

Należy wziąć pod uwagę, że rozbudowa obszaru aglomeracji Prostki może nastąpić wyłącznie o tereny, które posiadają dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej. Uwarunkowane jest to koniecznością utrzymania przez Gminę Prostki wymaganego wskaźnika skanalizowania dla aglomeracji na poziomie minimum 98% (obecny wskaźnik wynosi 98,03%). W celu umożliwienia rozwoju zabudowy terenów nie posiadających dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej zasadne jest dopuszczenie budowy tymczasowych zbiorników bezodpływowych, które zostaną podłączone do sieci kanalizacyjnej w momencie jej budowy. Budowa sieci kanalizacyjnej nastąpi w momencie kiedy będzie to uzasadnione ekonomicznie, czyli będzie odpowiednia ilość nowych użytkowników kanalizacji sanitarnej. Zaplanowane rozwiązanie jest jedynym, które nie ograniczy możliwości rozwoju i rozbudowy miejscowości Lipińskie Małe.

Wydajność istniejących ujęć wody jest wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb istniejących i perspektywicznych. W wodzie występują jednak ponadnormatywne ilości żelaza i manganu. Wymaga to zastosowania procesu odżelaziania i odmanganiania.

Zagrożeniem dla wód są odpady gromadzone w pobliżu cieków i zbiorników wodnych.

Ścieki deszczowe z terenów odprowadzane są powierzchniowo do gruntu oraz rowów melioracyjnych.

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są emisje niskie pochodzące z indywidualnych systemów grzewczych, opartych na spalaniu zasilanego węgla. Skutki opalania budynków odczuwalne są zwłaszcza w okresie grzewczym jesień-zima-wiosna. W granicach opracowania nie występują gospodarstwa hodowlane o dużej obsadzie DJP, ponadto plan ogranicza wielkość hodowli do 30 DJP.

Uregulowanie gospodarki odpadami stałymi nastąpiło z chwilą zbiórki śmieci w kontenerach rozstawionych na terenach wiejskich oraz ich wywozu na komunalne składowisko odpadów.

W sąsiedztwie obszaru objętego projektowanym planem, na terenie lasu Skarbu Państwa, na działce Nr 350 obrębu Ostryków, znajduje się cmentarz z XIX wieku oznaczony na mapie prognozy symbolem Ls-Bz. Udokumentowane pochówki pochodzą z lat 1914 – 1920. Istniejący na tym terenie 100-letni las sosnowy wskazuje, że cmentarz nie był już użytkowany po I wojnie światowej.

¹ Aglomeracja Prostki wyznaczona uchwałą nr XXII.141.2020 Rady Gminy Prostki z dnia 23.11.2020r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Prostki (Dz.Urz. Woj. Warm.-Maz. z dnia 26.01.2021r. Poz. 377).

6.16. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu.

W przypadku braku realizacji ustaleń planu miejscowego, stan środowiska przyrodniczego nie ulegnie przekształceniom. Tereny pozostaną w dalszym ciągu w dotychczasowym użytkowaniu rolniczym.

7. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDY- WANYM ODDZIAŁYWANIEM PRZEDSIĘWZIĘCIA

Na obszarze objętym opracowaniem zmiany miejscowego planu nie przewiduje się występowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tj. Dz.U. z 2019 r. poz.1839 ze zm.), za wyjątkiem istniejącej linii kolejowej przylegającej do obszaru opracowania planu której przebudowa jest projektowana częściowo w granicach obszaru planu.

Biorąc pod uwagę powyższe, niniejszą prognozę opracowano w myśl zapisów art. 71, 72 i 73 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska uwzględniając istotną specyfikę przedsięwzięcia.

Stan istniejący środowiska na tych obszarach został przedstawiony w rozdziale 6.

7.1. Stan środowiska w obszarze projektowanych przedsięwzięć.

Powierzchnia ziemi.

Oddziaływanie projektowanego przedsięwzięcia na wierzchnią warstwę ziemi będzie miało miejsce głównie na etapie inwestycyjnym. Wykonane zostaną wówczas wykopy pod fundamenty, wykopy pod uzbrojenie oraz powstaną odpady w postaci gruntu wydobytego z wykopów. W związku z robotami ziemnymi zalecane jest zmagazynowanie pokrywy glebowej (występują jedynie gleby klasy V i VI).

Wykonanie wykopów spowoduje konieczność wywiezienia nadmiaru gruntu, który może być wykorzystany do rekultywacji terenów zdegradowanych. Przewiduje się nieokreślony okres użytkowania inwestycji. W tym czasie mogą być dokonywane modernizacje i przebudowy obiektów, w tym czasie oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie znikome.

Wody powierzchniowe i podziemne.

Realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje znaczącego oddziaływania na hydrosferę. W związku z płytkim fundamentowaniem planowanych obiektów nie nastąpi naruszenie pierwszego poziomu wód gruntowych. Na etapie eksploatacji oddziaływanie na hydrosferę polegać będzie na wprowadzeniu do gruntu wody opadowej - woda ta spłynie po powierzchni utwardzonych i wsiąknie do gruntu w bezpośrednim sąsiedztwie.

Obszar opracowania objęty jest gminną siecią kanalizacji sanitarnej, przewiduje się dalszą rozbudowę sieci.

Stan aerosanitarny i klimat.

Oddziaływanie na stan zanieczyszczenia powietrza w trakcie realizacji inwestycji wystąpi jedynie na etapie budowy i będzie wynikać głównie z pracy sprzętu budowlanego, transportu materiałów budowlanych i gleby z urobku (spaliny).

Transport i praca sprzętu pogorszy okresowo warunki aerosanitarnie (spaliny i pył) w sąsiedztwie tras przejazdów. Ruch pojazdów, realizacja wykopów oraz składowanie urobku i ewentualnie sypkich materiałów budowlanych spowoduje okresową emisję pyłów do atmosfery. W związku z zawiłgoceniem podłoża emisja ta będzie znacznie ograniczona. Będzie ona miała charakter niezorganizowany, o zasięgu ograniczonym głównie do terenu budowy. Wobec dobrych warunków przewietrzania nie spowoduje to istotnego wpływu na warunki aerosanitarnie w rejonie realizacji przedsięwzięcia.

Na etapie funkcjonowania przedsięwzięcia przewiduje się emisję zanieczyszczeń do atmosfery związaną z eksploatacją kotłowni indywidualnych.

Plan ustala w rozwiązaniach technicznych projektowanych obiektów preferowanie wykorzystania energii odnawialnej, w tym: stosowanie kolektorów słonecznych i fotowoltaicznych oraz odzysk ciepła z systemów wentylacji i stosowanie pomp ciepła.

Środowisko akustyczne.

Wpływ linii kolejowej i drogi lokalnej jest sytuacją zastaną i nie jest powiązane z oddziaływaniem ustaleń Planu.

Zgodnie z wnioskami inwestora PKP S.A. złożonymi do zmiany Planu teren o symbolu 17 KK został przeznaczony teren o symbolu 17KK pod budowę nowej, szybkiej linii kolejowej Nr E75 na trasie Białystok - Ełk - Trakiszki - Granica Państwa, wraz z obiektami towarzyszącymi takimi jak: wiadukt nad linią kolejową w trasie przewidzianej do przebudowy drogi lokalnej o symbolu 1KDL.

Na drodze lokalnej zaobserwowany ruch pojazdów jest minimalny. Ustala się jedynie niewielkie poszerzenia szerokości pasa drogowego do szerokości wymaganej przepisami odrębnymi i przebudowę w związku z budową dwupoziomowego skrzyżowania z linią kolejową.

Emisja hałasu na etapie budowy będzie związana głównie z pracą ciężkiego sprzętu oraz transportem samochodowym. Prace prowadzone będą w porze dziennej, zatem poziom hałasu nie będzie uciążliwy dla mieszkańców okolicznych budynków.

Praca ciężkiego sprzętu budowlanego może wywołać drgania, lecz ze względu na odległości między terenami budowy, a istniejącymi budynkami mieszkalnymi, nie przewiduje się zagrożeń wibracjami.

7.2. Pola elektromagnetyczne.

Źródła pola elektromagnetycznego, występującego w środowisku, można podzielić na dwa rodzaje: naturalne i sztuczne. Do naturalnych źródeł pola elektromagnetycznego należą: naturalne promieniowanie Ziemi, Słońca i jonosfery. Ze wszystkich pól naturalnych najlepiej znane jest pole geomagnetyczne. Natężenie tego pola wynosi od 16 do 56 A/m. Nad powierzchnią Ziemi występuje również naturalne pole elektryczne o natężeniu około 120 V/m przy normalnej pogodzie.

Urządzenia elektryczne, ze względu na swą powszechność, są sztucznym źródłem pola elektromagnetycznego, głównie o częstotliwości 50 Hz.

Dopuszczalne wartości parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych zostały określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448).

7.3. Oddziaływanie na ornitofaunę.

Oddziaływanie stałych obiektów budowlanych na ptaki jest niedostrzegalne.

7.4. Oddziaływanie na zwierzęta.

W trakcie realizacji inwestycji, w efekcie uciążliwości związanych z funkcjonowaniem sprzętu budowlanego (hałas, spaliny, drgania, zagrożenie fizyczne) i dojazdami na plac budowy, fauna wyemigruje prawdopodobnie okresowo na sąsiednie tereny rolne i leśne, z wyjątkiem gatunków o dużych zdolnościach adaptacyjnych do zmiennych warunków środowiskowych. Na terenach bezpośredniej lokalizacji obiektów budowlanych oraz na terenach dróg i parkingów, w związku z likwidacją pokrywy glebowej, wystąpi likwidacja fauny glebowej

7.5. Oddziaływanie na roślinność.

Oddziaływanie na szatę roślinną będzie miało miejsce na etapie inwestycyjnym. Na terenach bezpośredniej lokalizacji zlikwidowana zostanie aktualnie występująca roślinność oraz przerwana zostanie produkcja roślinna.

7.6. Oddziaływanie na krajobraz.

W krajobrazie pojawią się zespoły zabudowy mieszkaniowej, pensjonatowej i letniskowej o niskiej intensywności zabudowy, a także znaczne obszary zieleni urządzonej, w tym zieleni wysokiej zgodnie ze wskaźnikami ustalonymi planem.

7.7. Formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000.

Planowane inwestycje są położone w oddaleniu o 19 km od obszaru ochrony Natura 2000 Ostoja Polygon Orzysz PLB28001. Oprócz odległości, teren opracowania oddzielają wzgórza Dybowskie i duże kompleksy lasów, zatem jakiegokolwiek szkodliwe oddziaływanie ustaleń planu na ten obszar Natura 2000 jest wykluczone.

7.8. Zabytki.

W granicach opracowania zmiany planu znajdują się 4 stanowiska archeologiczne z okresu prehistorycznego i średniowiecza, oznaczone na rysunku planu symbolami: AZP 5/25-79, AZP 6/25-79, AZP 7/25-79, AZP 8/25-79 i podlegają ochronie zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

7.9. Dobra materialne.

W granicach opracowania nie występują inne dobra materialne poza wartością istniejącej zabudowy i wartością gruntów rolnych.

8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W odniesieniu do omawianego terenu, na podstawie rozpoznanego stanu środowiska i jego powiązań uznano, że nie występują istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu z wyłączeniem linii kolejowej E75. Na terenach przeznaczonych w planie pod zabudowę przewiduje się zabudowę ekstensywną i o dużym wskaźniku powierzchni biologicznie czynnej, co zapisane jest w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów.

Obszar objęty planem znajduje się w granicach ustanowionego Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego - Uchwała Nr VII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 maja 2011 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2011 r. poz. 1295 z późn. zm.). Wymieniona wyżej uchwała w § 4 formułuje obowiązujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów Obszaru Chronionego Krajobrazu, zaś w § 5 ust. 1 wprowadza na ww. Obszarze szereg zakazów.

Na terenie obszarów chronionego krajobrazu zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska;
- 2) lokalizacji budownictwa poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- 3) utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeśli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych, leśnych oraz gospodarki wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 7) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- 8) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 9) wypalania roślinności;
- 10) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym.

9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA, USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZY-NARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA PLANU

9.1. Szczebel międzynarodowy, wspólnotowy i krajowy.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Prostki dla terenów położonych w obrębie wsi Lipińskie Małe, pozostają w zgodzie z przepisami prawa ochrony środowiska. Potrzeby i wymogi środowiska pozostają spełnione.

Generalną zasadą zagospodarowania przestrzennego jest zrównoważony rozwój - wszelkie działania polityczne, gospodarcze i społeczne z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno obecnie, jak i w przyszłości.

Działanie w zakresie ekologizacji planowania przestrzennego i użytkowania terenów polega na opracowywaniu planów zagospodarowania przestrzennego, uwzględniając w nich wymagania wynikające ze znowelizowanych przepisów, a także z treści polityki ekologicznej państwa oraz programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym, a także wniosków i oczekiwań samorządu i mieszkańców gminy.

Przeznaczenie terenu na realizację:

- 1) zabudowy zagrodowej (RM-MN) i jej modernizacji, a także uwzględnienia potrzeb agroturystyki;
- 2) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN);
- 3) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług nieucieżliwych (U-MN);
- 4) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług turystycznych oraz letniskowej (MN-UT, MN-ML, ML);
- 3) wykorzystanie potencjału dostępu do szlaku wodnego rzeki Ełk (TDw), dużych kompleksów leśnych oraz dobrych powiązań komunikacyjnych jak: linia kolejowa Białystok - Ełk - Olsztyn - Szczecin przewidziana do modernizacji dla szybkości 160 km/h (Rail Baltica), bliskość trasy drogi krajowej Nr 65 i węzła drogowego na S 61 Nowa Wieś Ełcka (Via Baltica) -

nie będzie miało wpływu na cele i problemy ochrony środowiska, ważne na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

9.2. Z punktu widzenia opracowanego planu, uwzględniono następujące cele i problemy ochrony środowiska w zakresie:

• potrzeb ochrony klimatu:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej powinien stanowić nie mniej niż 35 % powierzchni terenów RM-MN;
- 2) udział powierzchni biologicznie czynnej powinien stanowić nie mniej niż 50 % powierzchni terenów MN, MN-U, MN-UT, MN-ML,
- 3) udział powierzchni biologicznie czynnej powinien stanowić nie mniej niż 35 % powierzchni terenów U-MN;
- 4) udział powierzchni biologicznie czynnej powinien stanowić nie mniej niż 60 % powierzchni terenów ML;
- 5) udział powierzchni biologicznie czynnej powinien stanowić nie mniej niż 90 % w powierzchni terenów TDw;
- 6) podejmowanie działań realizacyjnych w zakresie instalowania urządzeń przeciwdziałających zanieczyszczeniom powietrza;
- 7) ochrona powietrza atmosferycznego poprzez instalowanie urządzeń przeciwdziałających zanieczyszczeniu powietrza oraz przez stosowanie proekologicznych nośników energii cieplnej (gaz, energia elektryczna, biomasa, energia słoneczna, pompy ciepła, rekuperacja).

• potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego i ludzi:

- 1) obejmuje się ochroną wynikającą z przepisów odrębnych:
 - a) lasy, zadrzewienia i zakrzaczenia oznaczone na rysunku planu graficznie,

- b) tereny położone w odległości 100 od brzegu rzeki Elk, oraz podlegające zagrożeniu powodziowemu,
- c) rów oznaczony na rysunku planu symbolem 1Ws;
- 2) zaleca się chronić przed nieuzasadnioną wycinką zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne;
 - 3) obowiązują szczegółowe ustalenia dotyczące wielkości powierzchni terenu biologicznie czynnego na terenach objętych planem,
 - 4) dopuszczenie hodowli o obsadzie zwierząt do 30 DJP w jednym gospodarstwie rolnym;
 - 5) odprowadzanie ścieków do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej;
 - 6) w zakresie ochrony wód podziemnych i gospodarowania wodami, ustala się zakaz odprowadzania do wód powierzchniowych i gruntu ścieków niespełniających obowiązujących norm, oraz zakaz zanieczyszczania powierzchni ziemi odpadami stałymi;
 - 7) wody opadowe z nawierzchni dróg i terenów zabudowanych, odprowadzane powierzchniowo lub za pomocą kanalizacji deszczowej do wód powierzchniowych lub gruntu, powinny spełniać obowiązujące przepisy odrębne i normy z zakresu ochrony środowiska;
 - 8) wody opadowe z dachów obiektów oraz terenów o małym stopniu zanieczyszczenia mogą być odprowadzane do kanalizacji deszczowej i powierzchniowo do gruntu na własnym terenie;
 - 9) obowiązek gromadzenia odpadów komunalnych w miejscach do tego przeznaczonych i ich zagospodarowanie zgodnie z zasadami gospodarki odpadami w gminie;
 - 10) ochrona powietrza atmosferycznego poprzez instalowanie urządzeń przeciwdziałających zanieczyszczeniu powietrza oraz przez stosowanie proekologicznych nośników energii cieplnej;
 - 11) w zakresie ochrony ludzi i środowiska przed hałasem i wibracjami ustala się, że wytwarzany hałas i wibracje nie mogą przekraczać standardów środowiska poza terenem, do którego tytułem prawnym dysponuje prowadzący działalność usługową;
 - 12) dopuszczalne poziomy niektórych substancji w powietrzu, alarmowe dopuszczalne poziomy niektórych substancji w powietrzu, oraz marginesy tolerancji dla niektórych dopuszczalnych poziomów substancji, muszą być zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - 13) stosowanie rozwiązań technicznych i technologicznych eliminujących w możliwie najwyższym stopniu oddziaływanie na elementy środowiska, zdrowie i życie ludzi oraz przyrodę;
 - 14) w trakcie prac ziemnych próchniczą warstwę gleby należy zmagazynować i następnie wykorzystać do zagospodarowania terenu biologicznie czynnego,
 - 15) w zakresie kształtowania zieleni, ustala się zachowanie istniejących drzew oraz wprowadzanie nowych nasadzeń zieleni rodzimych gatunków.
 - 16) lokalizacja kontenerów na odpady stałe powinna spełniać warunki określone w obowiązujących przepisach odrębnych, dotyczących miejsc gromadzenia odpadów stałych.

10. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe, o powierzchni około 50 ha, opracowano dla realizacji budownictwa zagrodowego, mieszkaniowego jednorodzinnego, usług turystycznych, letniskowego oraz komunikacji i infrastruktury.

- **Określono przewidywane oddziaływanie, będące skutkiem realizacji Planu, na następujące elementy środowiska:**

- 1) obszar Natura 2000, cele i przedmiot ochrony oraz integralność tego obszaru;
- 2) powierzchnia ziemi;
- 3) wody powierzchniowe i podziemne;

- 4) powietrze atmosferyczne i klimat;
- 5) klimat akustyczny (hałas);
- 6) roślinność;
- 7) zwierzęta;
- 8) ptaki;
- 9) krajobraz;
- 10) ludzie.

- **Przewidywane skutki realizacji Planu:**

1. Obszary chronione, cele i przedmiot ochrony oraz integralność tych obszarów – brak oddziaływania negatywnego.

Planowane inwestycje są położone w oddaleniu o 19 km (w linii prostej) od obszaru ochrony Natura 2000 Ostoja Poligon Orzysz PLB 28001 znajdującego się w granicach gminy Orzysz. Tereny te są mało dostępne dla ludzi ze względu na charakter terenu specjalnego. Wyklucza się jakiekolwiek oddziaływanie negatywne ustaleń planu na ten obszar.

2. Powierzchnia ziemi – oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, negatywne, ograniczone do powierzchni działki budowlanej.

Realizacja ustaleń Planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na powierzchnię ziemi wskutek przeznaczenia powierzchni ok. **4,84 ha** netto, gruntów rolnych klasy V i VI pod budowę domów jednorodzinnych, pensjonatów, domów letniskowych i usług. Realizacja inwestycji spowoduje likwidację pokrywy glebowej i przekształcenia w przypowierzchniowych strukturach geologicznych w związku z robotami ziemnymi oraz powstanie odpadu w postaci ziemi wydobytej z wykopów pod fundamenty. Gleba winna być zmagazynowana i użyta następnie do rekultywacji zdegradowanych w trakcie budowy gruntów rolnych. Grunt z wykopów może być wykorzystany do celów rekultywacji terenów po wydobyciu kruszywa na terenie gminy.

3. Wody powierzchniowe i podziemne – oddziaływanie chwilowe, ograniczone.

Realizacja ustaleń Planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne. W związku z płytkim fundamentowaniem nie prognozuje się naruszenia pierwszego poziomu wód gruntowych.

4. Stan aerosanitarny i klimat – oddziaływanie krótkoterminowe, negatywne, ograniczone do działki budowlanej i dróg transportu.

Realizacja ustaleń Planu spowoduje zwiększenie oddziaływania na stan aerosanitarny i klimat wskutek zwiększenia powierzchni ogrzewanych z lokalnych kotłowni. Zanieczyszczenie powietrza wystąpić też może w niewielkim zakresie na etapie inwestycyjnym i będzie wynikać głównie z pracy sprzętu budowlanego i transportu materiałów.

5. Środowisko akustyczne - oddziaływanie cykliczne, chwilowe, ograniczone.

Głównym skutkiem realizacji Planu będzie emisja hałasu od nowej linii kolejowej E 75.

Na etapie budowy, związana głównie z pracą sprzętu oraz transportem. Prace prowadzone będą w porze dziennej. Zgodnie z projektem inwestycji kolejowych przewidziano wykonanie zieleni izolacyjnej i ekranów ochronnych przed hałasem. Ponadto zastosowana będzie technologia bezstukowa łączenia odcinków szyn, celem minimalizacji oddziaływania akustycznego.

6. Roślinność – brak oddziaływania negatywnego.

Realizacja ustaleń Planu, nie spowoduje oddziaływania na stan szaty roślinnej, gdyż teren realizacji inwestycji stanowi uprawiane grunty rolne słabej klasy. Gdy tereny zostaną zainwestowane powiększą się znacznie ogrody przydomowe, a także tereny i powierzchnie zieleni urządzonej.

7. Zwierzęta – oddziaływanie pośrednie, krótkoterminowe, ograniczone do bezpośredniego rejonu budowy.

W efekcie uciążliwości związanych z funkcjonowaniem sprzętu budowlanego (hałas, spaliny, drgania, zagrożenie fizyczne) i dojazdami na place budowy, fauna wyemigruje na sąsiednie tereny,

z wyjątkiem gatunków o dużych zdolnościach adaptacyjnych do zmiennych warunków środowiskowych. Na terenach bezpośredniej lokalizacji budynków, w związku z przemieszczeniem pokrywy glebowej, wystąpi częściowa likwidacja fauny glebowej.

8. Ptaki – brak oddziaływania.

W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się duże obszary leśne, co stwarza możliwość zalatywania ptaków na teren lokalizacji inwestycji.

9. Nietoperze – brak oddziaływania.

10. Zasoby naturalne – brak oddziaływania.

Tereny przeznaczone pod lokalizację inwestycji nie obejmują udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego – piaski i żwiry.

11. Zabytki – brak oddziaływania.

W granicach opracowania Planu znajdują się 4 obiekty zabytków archeologicznych, które podlegają ochronie zgodnie z przepisami odrębnymi.

12. Dobra materialne – brak oddziaływania.

W granicach opracowania występują dobra materialne w postaci zabudowy i grunty rolne.

13. Krajobraz – oddziaływanie bezpośrednie, stale.

Skutkiem realizacji ustaleń Planu nastąpią zmiany w krajobrazie w perspektywie widokowej, szczególnie od strony linii kolejowej i drogi lokalnej z Prostek do Lipińskich Małych..

14. Ludzie - oddziaływanie bezpośrednie, stale.

Skutkiem realizacji ustaleń Planu, będzie oddziaływanie na ludzi zamieszkujących obszar opracowania planu, a także przewiduje się powiększenie o około 5% liczby mieszkańców wsi Lipińskie Małe.

11. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODO-WISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe zawarto szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko projektowanego przedsięwzięcia.

Przedstawione analizy w rozdziałach 7, 8, 9 i 10, wykazują, że w wyniku realizacji projektowanego Planu, wyklucza się negatywne oddziaływanie na środowisko, cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000. Integralność obszaru NATURA 2000 nie zostanie w związku z tym w jakikolwiek sposób naruszona.

Ustalono obowiązujące wielkości powierzchni terenu biologicznie czynnego na terenach zabudowy.

Ustalono zasady zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia ścieków i zaopatrzenia w ciepło.

W zakresie zasad gospodarowania wodami i ochrony wód podziemnych, przyjęto obowiązujący zakaz odprowadzania do wód powierzchniowych i gruntu ścieków nie spełniających obowiązujących norm regulowanych przepisami odrębnymi.

Zakaz zmiany stosunków wodnych w granicach opracowania planu.

Działania kompensacyjne – urządzenie terenów zieleni towarzyszącej, w tym wysokiej, przy realizacji wszystkich inwestycji.

12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM PLANIE

Nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych w zakresie przeznaczenia terenów w projektowanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Przystąpienie do opracowania planu wynikało z określonych wniosków inwestorskich i wyraźne ustalenia studium w zakresie programowo-przestrzennym.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowi podstawowy element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wynikający z ustawy o Prawo ochrony środowiska (POS) i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (OOŚ).

Celem sporządzenia prognozy jest ocena stopnia i sposobu uwzględnienia problematyki ochrony środowiska w projekcie zmiany planu.

Ochrona ta polega w szczególności na: racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom.

Opracowanie planu jest ściśle powiązane z obowiązującym Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Prostki.

Projekt planu obejmuje większą część wsi Lipińskie Małe, określoną granicą opracowania na rysunku planu, stanowiącym załącznik Nr 1 do planu.

Wykonane analizy, uznają za zasadne opracowanie przedstawionego projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe gmina Prostki w zakresie objętym uchwałą Nr XVI.112.2020 Rady Gminy Prostki z dnia 5 maja 2020 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe. Przedmiotowy dokument (zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego), w szczególności będzie miał na celu stworzenie podstaw prawnych o charakterze miejscowym, niezbędnych dla realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami nieuciążliwymi, mieszkaniowo-pensjonatowej i letniskowej, jak również dostępu do wód związanych z ruchem turystycznym korzystającym ze szlaku wodnego rzeki Elk, jak również uzupełnienia zabudowy zagrodowej. Przedmiotowe tereny zintegrowane są z obszarem wielofunkcyjnego rozwoju wsi, z istniejącą infrastrukturą (wodociąg i sieć kanalizacji sanitarnej), a także tworzą optymalną koncentrację zabudowy w obecnych granicach miejscowości, ze wskazaniem zwiększenia zwartości układu, mającego na celu ograniczenie tendencji rozwoju liniowego jednostek osadniczych i rozpraszania zabudowy.

W planie zagospodarowania przestrzennego wsi Lipińskie Małe przewiduje się i ustala rozwiązania problemów zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni,

Głównymi celami przeprowadzenia prognozy są:

- 1) ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w planie;
- 2) ocena potencjalnych skutków środowiskowych ustaleń planu;
- 3) zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko realizacji projektu planu, przez wyłożenie planu do publicznego wglądu, wraz z niniejszą prognozą, przeprowadzenie dyskusji publicznej oraz zebranie uwag do projektu planu.

Cały obszar objęty Planem, stanowi część wsi Lipińskie Małe o charakterze rolniczo - turystycznym.

W planie przewidywane jest przeznaczenie o **4,84 ha** więcej terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, zabudowę mieszkaniowo-pensjonatową i letniskową, pod usługi turystyczne, rozbudowę

dróg i sieci infrastruktury, w porównaniu do ilości terenów przeznaczonych pod budownictwo w obowiązujących obecnie planach.

Teren opracowania znajduje się w Obszarze Chronionego Krajobrazu Pojezierza Elckiego.

Plan ustala następujące przeznaczenie terenu:

- 1) istniejące tereny zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem agroturystyki oraz mieszkaniowej jednorodzinnej- oznaczone na rysunku planu symbolami RM-MN;
- 2) tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową - oznaczone na rysunku planu symbolami MN;
- 3) tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną z dopuszczeniem usług nieuciążliwych - oznaczone na rysunku planu symbolami MN-U;
- 4) tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz usług turystycznych- oznaczone na rysunku planu symbolami MN-UT;
- 5) tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz zabudowę letniskową- oznaczone na rysunku planu symbolami MN-ML;
- 6) tereny przeznaczone pod zabudowę letniskową- oznaczone na rysunku planu symbolem ML;
- 7) tereny przeznaczone pod zabudowę usług nieuciążliwych oraz zabudowę mieszkaniową jednorodziną oznaczone na rysunku planu symbolami U-MN;
- 8) tereny dostępu do wód związanych ze szlakiem wodnym rzeki Elk, przeznaczone na przystań wodną, plażę, pole namiotowe - są oznaczone na rysunku planu symbolem TDw;
- 6) teren o symbolu 17KK przeznaczono pod budowę nowej szybkiej linii kolejowej Nr E 75 na trasie Białystok - Elk - Trakiszki - Granica Państwa, wraz z dwupoziomowym skrzyżowaniem z drogą lokalną i obiektami towarzyszącymi, zgodnie z wnioskiem PKP.

Wymienione wyżej tereny lokalizacji nowych inwestycji stanowią uprawiane grunty rolne klasy V i VI, w związku z tym występujące na nich zbiorowiska roślin nie przedstawiają istotnych wartości w aspekcie ochrony środowiska.

Istniejący stan środowiska sprzyja realizacji zaplanowanych inwestycji, a ingerencja w środowisko nie będzie powodować widocznych w nim zmian negatywnych.

Na drodze lokalnej zaobserwowany ruch pojazdów jest minimalny. Ustala się jedynie niewielkie poszerzenia szerokości pasa drogowego do szerokości wymaganej przepisami odrębnymi.

Emisja hałasu na etapie budowy będzie związana głównie z pracą ciężkiego sprzętu oraz transportem samochodowym. Prace prowadzone będą w porze dziennej, zatem poziom hałasu nie będzie uciążliwy dla mieszkańców okolicznych budynków.

Praca ciężkiego sprzętu budowlanego może wywołać drgania, lecz ze względu na odległości między terenami budowy a istniejącymi budynkami mieszkalnymi, nie przewiduje się zagrożeń wibracjami.

W trakcie budowy pojawiają się uciążliwości związane z funkcjonowaniem sprzętu budowlanego i dojazdami na place budowy (hałas, spaliny, drgania, zagrożenie fizyczne).

Na terenach bezpośredniej budowy zlikwidowana zostanie aktualnie występująca roślinność. Po zakończeniu budów urządzone zostaną tereny zieleni towarzyszącej o znaczących wartościach przyrodniczych i równoważących ubytek roślinności wynikający z upraw rolnych.

W krajobrazie pojawi się nowa zabudowa. Ze względu na to, że na obszarze opracowania oraz obszarach przyległych występują kompleksy leśne, dominacja projektowanej zabudowy w krajobrazie będzie w związku z tym ograniczona do minimum.

W granicach opracowania planu, nie stwierdzono występowania stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt, grzybów, użytków ekologicznych i pomników przyrody, z wyjątkiem będących pod ochroną wielu przedstawicieli rodzimych płazów i ptaków.

Ustalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są w zgodzie z przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska.

Generalną zasadą zagospodarowania przestrzennego jest zrównoważony rozwój. W tym projektuje się zachowanie następujących zasad:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej powinna stanowić głównie nie mniej niż 35-90 % powierzchni terenów w zależności od przeznaczenia;
- 2) podejmowanie działań realizacyjnych w zakresie instalowania urządzeń przeciwdziałającym zanieczyszczeniom powietrza;
- 3) dążenie do stosowania proekologicznych nośników energii cieplnej (biomasa, gaz, energia elektryczna, energia słoneczna); zaleca się stosowanie kolektorów słonecznych do przygotowania c.w.u. i wspomagania ogrzewania;
- 4) w trakcie prac ziemnych, próchniczą warstwę gleby należy zmagazynować i następnie wykorzystać do zagospodarowania terenu biologicznie czynnego;
- 5) nakaz odprowadzania ścieków do kanalizacji sanitarnej;
- 6) zakaz zanieczyszczania wód powierzchniowych i gruntu ściekami nie spełniających obowiązujących norm;
- 7) lokalizacja kontenerów na odpady stałe powinna spełniać warunki określone w obowiązujących przepisach.

Zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe opracowano na skutek wniosków zainteresowanych właścicieli nieruchomości, głównie dla realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem turystycznego wykorzystania, wraz z infrastrukturą techniczną.

W projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Lipińskie Małe, zawarto szereg rozwiązań, mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnego oddziaływań na środowisko projektowanego przedsięwzięcia.

OPRACOWANIE:

Główny projektant: mgr inż. arch. Jerzy Talaga
Izba architektów BP-0180

Asystent: mgr inż. arch. krajobrazu
Karolina Talaga